

Lisbeth Bech-Nielsens 1. maj-tale

Taler

Lisbeth Bech-Nielsen
Medlem af Folketinget for
Socialistisk Folkeparti

Dato

1. maj 2024

Sted

Krudttønden, Serridslevvej 2,
2100 København

Hvor er det skønt at vi kan mødes.... Så længe det varer.

For tid brugt her, kunne jo være brugt ved samlebandet.... Eller hævesænkeskrivebordet.

Så lad os sammen fejre at vi mindsker arbejdsudbuddet en lille smule ved at samles i dag. I hvert fald Finansministeriets definition af arbejdsudbud... For hvorfor regner Finansministeriet ikke på hvad der kunne komme af arbejdsudbud hvis vi forbedrede arbejdsmiljøet? Vi ved at stress koster 55 milliarder kroner om året. Men ifølge Finansministeriet betyder det ikke noget at investere i at mindske stress. Nogenlunde det samme beløb koster en det at en andel af en ungdomsårgang ikke er i uddannelse eller arbejde, har det svært, fx med psykisk sygdom eller kriminalitet – det de i Sverige kalder 'Udenforskabet'. Heller ikke her, kan det betale sig at investere i børn og unge, ifølge Finansministeriet.

Arbejdsudbud er ikke en religion. Selvom man kunne blive i tvivl, hvis man rendte ind i en Martin Lidegaard eller en kontorchef fra Finansen. Men det er da mærkeligt, at dét der både ville komme det enkelte menneske til gavn OG samfundsøkonomien – ja, det vil de ikke regne med eller regne på.

I dag får Arne sin pension. Og hvor er det godt og velfortjent. Men hvis Arnes børn og børnebørn får samme arbejdsliv som ham, skal de åbenbart ikke have den. For indekseringen betyder at der i takt med at pensionsalderen stiger – ja så stiger alderen også for hvornår man kan få sin Arne-pension. Men behovet er der jo stadig. Der skal jo stadig anlægges veje, opsættes vindmøller, og det meget

omtalte samlebånd skal passes. Der er stadig ældre, folk med handicaps eller psykisk sygdom der skal passes på.

I stedet for at bruge penge på topskattelettelser til dem, der allerede har deres på det tørre, så de kan spare endnu mere op til deres pension, så bør vi forbedre tilbagetrækningsmulighederne for dem, der ikke har haft de muligheder. Dem med de længste arbejdsliv. Dem med de mest nedslidende jobs.

Vi står sammen i dag fordi vi gerne vil råbe Socialdemokratiet op. Kom nu ud af den regering – og lad os bruge det røde flertal til at forbedre alderdommen for alle de mennesker, der som Arne har knoklet et langt liv. Det er mennesker som min svigermor, der akkurat kunne få en Arne-pension. Hun har været på fiskemelsfabrik, hun har gjort rent og hun har været pædagogmedhjælper. Og hendes krop er slidt op af gig.

Min egen far, havde han været i live og ikke død som 63-årig, havde også akkurat kunne få det. Mange års opslidende arbejde som borebisse ude på Nordsøen, havde sat sine spor. Hver dag han vågnede, så værkede kroppen. ”Så kan man mærke man lever”, smålo han. Indtil han ikke gjorde det mere.

Hver fjerde 3F'er oplever aldrig pensionsalderen på grund af sygdom, nedslidning – eller fordi man er død forinden. Uligheden i vores samfund er meget konkret når det handler om liv og død. Nye tal viser, at forskellen i levetid mellem rig og fattig næsten er fordoblet den seneste generation, specielt når det kommer til mænd. Derfor er der også en kæmpe forskel på vores tredje alder – hvor nogle lever fint op i 80'erne, dør andre 10 år tidligere og har sygdom i de sidste år.

For tre år siden lavede SF, Enhedslisten, Socialdemokratiet og et par andre partier, Arne-pensionen. Finansministeriet vurderede i 2021, at der nu ville være 29.000 på Arne-pension. Som så ofte før, skød de helt forkert – da kun godt 12.000 havde fået Arne-pension i december 2023. Når færre er på tidlig pension, giver det mere i økonomisk råderum – og dét skal vi bruge på at forbedre tidlig pension nu og her. Dét foreslår vi i SF sammen med Enhedslisten

– lad os bruge 1 mia. kr. på at styrke retten til tidlig pension.

Det her udspil handler om retfærdighed. Om at dem, der kommer tidligst ud på arbejdsmarkedet, dem der er nedslidte efter mange år på byggepladsen eller i børnehaven, kan gå på pension lidt før og få nogle gode år i alderdommen, så de kan være sammen med børnebørnene, mens tid er.

Tid. Det er vel det vigtigste vi har. Tid til at leve. Tid til familien. Tid til sig selv. Hvor blev tiden af? Det tænker vi vel alle af og til.

Hvad er meningen med evig vækst, velstand og stigende BNP, hvis det ikke er for at vi skal få det bedre? Og alligevel har mange det svært. Børn og unge har store mistrivelsesproblemer. Børnefamilier kan ikke få enderne til at mødes.

Alligevel skal vi høre på at vi skal hente vores børn klokken 17 og arbejde mere, mere, mere. I en tid hvor der aldrig har været flere mennesker i beskæftigelse i Danmark. Hvor væksten er høj og milliarderne ruller ind i Wammens skattekasse. Men det er lønmodtagerne der skal knokle, mens der bliver uddelt skæve skattelettelser for 10 milliarder. Der er nu så mange penge i det såkaldte 'økonomiske råderum', at finansministeren faktisk sidder på tallene og ikke vil ud med dem. For det svækker jo regeringens fortælling om at vi alle må holde igen.

Velfærden holder i hvert fald igen. Alle steder slår det sprækker. Ikke mærkeligt – for kommunerne mangler 55 milliarder kroner siden finanskrisen for at have fulgt med resten af samfundsudviklingen. Og når vi bliver rigere – men velfærden ikke følger med. Så stiller folk spørgsmål ved selve modellen. Ved selve vores samfundsindretning. De der kan, tilkøber private løsninger – og det øger sprækkerne i vores samfund. Men et økonomisk råderum på langt over 60 milliarder viser jo, at det ER muligt at investere massivt i velfærd – endda uden at hæve skatterne. Uden at hente ungerne klokken 17. Og uden at arbejde ENDNU længere ved samlebåndet.

Og hvis man faktisk har prøvet at sidde ved et samlebånd – og det er sundt at

prøve – så ved man, at det ikke bliver forladt klokken 16. Der bliver det overtaget af det næste hold. Det ville statsministeren have vist hvis hun havde prøvet det.

Som Poul Nyrup sagde i 90'erne: ”Kan vi ikke gøre det LIDT bedre?”

Tak for ordet og glædelig Kampdag!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. maj-tale, Socialistisk Folkeparti

Relateret

Carl Valentins 1. maj-tale

1. maj 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lisbeth-bech-nielsens-1-maj-tale>